

שם משמאל ראה תרע"ה

לב מהרבותא שנתפשטה הקדושה במקום שהוא בחי' ראש, שלבחי' ראש קלה יותר התפשטות הקדושה. וע"כ בראשונה זכו ישראל לשילה, היינו התפשטות הקדושה בבחי' ראש, והלכו מדרגא לדרגא עד שזכו לירושלים התפשטות הקדושה אף בבחי' לב:

והנה מנוחה זו שילה ונחלה זו ירושלים. כי מנוחה היא שאין לו עוד מלחמה ואין צריך עוד להגנה וכמ"ש (כ"ה י"ט) והי' בהניח ה'א' לך מכל אויבך מסביב וכו', כן לא הוצרכה שילה לחומה ואוכלין קדשים בכל הרואה, וכמו שהגיד כ"ק אבי אדמו"ר וצללה"ה שכל הרואה את שילה הי' נופל פחד ואימה עליו, וע"כ אין צריכין לחומה לשמירה מהחיצונים, עכ"ל. ויש להוסיף בזה דברים כי כמו שהי' פחד אלקים לגד עיניו של יוסף כמ"ש (בראשית ל"ט ט') ואין אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלקים, וכמו שאמר אח"כ לאחיו (שם מ"ב י"ח) את האלקים אני ירא, כן נמי הי' שכרו שנפל פחדו על כל כחות החיצונים וכולהו ערקין מפחדו. ונחלה זו ירושלים כלשון התוס' יבמות (פ"ב:) מה נחלה אין לה הפסק כן ירושלים אין אחרי' היתר, כי כאשר היתה התפשטות הקדושה למטה יותר אפילו בבחי' לב, ונתקדש אפילו הדומם, שוב אין לזה ביטול, כי ביטול שייך רק בדבר בלתי נשלם, וכבר דקדקנו במק"א שבבבב"מ שגם התקרה שהיא מדבר הצומח הי' עלי' מעזיבה שהיא טיט ועפר, עי"ז נתקדשו גם חלקי הדומם, לעומת שבשילה היו יריעות מלמעלה שהן עיקרן מבעלי חיים, וע"כ אין לקדושת ירושלים ביטול לעולם: ונאמר דוגמא זו גם בשנה, שבת היא מנוחה כאמרם ז"ל (רש"י בראשית ב' ב') באה שבת באה מנוחה, וכל שלטני רוגז ומארי דדינא כולהו ערקין ואתעברו מינה. וידוע שמוסף שבת הוא יוסף, וכמו שנפל פחד יוסף על כל החיצונים כן ענין שבת, ומה נסתעף שגם ע"ה אימת שבת עליה, וזהו הענין דברכו במאור פניו, וכבר דברנו מזה. מועדים הם נחלה שאין לה הפסק, וידוע טעם הרמב"ן דבשמים למוצאי שבת ולא למוצאי יו"ט, כי במוצאי שבת הנשמה יתירה מסתלקת, ורוח יתירה של יו"ט אינה מסתלקת במוצאי יו"ט:

ונראה דכמו באדם המובחר שבו הוא המוח והלב, כן בשנה מובחר הזמנים הם שבת ומועדים, ובעולם הן שילה ובהמ"ק. והיינו כי מוח ולב שבנפש המוח להשכיל והלב להשתוקק להתדבק בשרשו, והוא בכלל תורה ומצוות, תורה מתיחסת למוח והשכל, ומצוות מתיחסות ללב באשר עיקרן שיהיו געשות ברעותא דליבא, וכבר דברנו מזה. ובאמת שבתורה עצמה נכלל הכל, כי לימוד תורה הוא מצוה מתרי"ג המצוות, ומ"מ היא כנגד כולם באשר היא כוללת מוח ולב, שההשכלה שבתורה מתיחסת למוח, וגוף הלימוד ביגיעת בשר והתמדת הקריאה הוא עבודה ככל המצוות שבתורה המתיחסות ללב: ודוגמא דידהו בשנה הם שבת ויו"ט, שבת הוא במוח ושכל, וממנו עונג שבת, ושבת יעשה כולו תורה, ואין בו מצות שמחה, כי שמחה בהתפעלות ורגש הנפש היא מכחות הלב, ויו"ט הוא בלב וע"כ ביו"ט היא מצות השמחה והלל:

ודוגמא דידהו בעולם הן שילה וירושלים. כי שילה היא בחלקו של יוסף, ויוסף הוא ראש של ישראל, ויעקב כל מה שלמד משם ועבר מסר לו, ותורה מתיחסת למוח ושכל כנ"ל, וכבמדרש (ב"ר פ' ק' סי' ט') שאמר יוסף לשבטים אתם הגוף ואני הראש תבואתה לראש יוסף, ובמק"א פירשנו שיוסף הצדיק

שילה שבחלקו של יוסף היא בחינת הראש שבעולם, וירושלים היא בחלקו של בנימין ויהודה היא בחינת הלב, כי בנימין הצדיק צדיק דלתתא היתה מדתו השתוקקות למעלה וכדאיתא ביומא (י"ב) רצועה היתה יוצאה מחלקו של יהודה ונכנסת לחלקו של בנימין וכו' והי' בנימין הצדיק מצטער עלי' לבלעה, ולשון לבלעה מורה על גודל התשוקה כמ"ש והנה נתבאר כי שילה וירושלים הן המוח והלב שבעולם, ומ"מ ירושלים היא יותר במעלה משילה, אף שלכאורה נדמה שמעלת שילה שהיא בחי' ראש היא יותר במעלה, מ"מ ענין מקומות אלו שבהן היתה התגלות אלקות, רבותא יותר שנתפשטה הקדושה והתגלות אלקות אף במקום שהוא בחי'

זבחים קיט

ענין: אל המנוחה ואל הנחלה בני יששכר מאמרי השבתות ז'

י' עוד תקנו בנוסח הנ"ל, המנחיל מנוחה לעמו ישראל בקדושתו ביום שבת קודש, לא תקנו לומר הנותן מנוחה רק המנחיל, יש לפרש עפ"י מה שאמרנו רז"ל מנוחה זו שילה שיש לה הפסק, נחלה זו ירושלים שאין לה הפסק (זבחים קיט), והנה שבת קודש הנה הוא יום מוגבל יום השביעי לשבוע, וכאשר יעבור היום ההוא הנה נפסק וחלף ועבר, אבל צונו הש"י זכור את יום השבת לקדשו, להשפיע קדושת שבת לכל ששת ימי המעשה (כי קדושת יום השבת הוא צורת הזמן ואין הימים ימי המעשה המה החומריים), וכן הוא בספרי הביאו הרמב"ן ז"ל, אם כן חיבה יתירה נודעת לנו אשר נוסף לקדושת שבת אשר נתן לנו הש"י בגבול הזמן בהפסק, עוד הטיב לנו שיהיה נמשך לנו מהארת קדושתו לכל יום והוא בלי הפסק, וא"כ קדושת השבת הוא מבלי גבול והפסק, וזהו המנחיל (נחלה בלי הפסק) מנוחה, קדושת יום השבת בו ביום שיש לה הפסק, הנה הוא מנחילנו בנחלה מבלי הפסק בצוותו לנו להשפיע מקדושת השבת לכל ימות עולם, הבן.

שפת אמת ויחי תרמ"ז

ונחלה (דברים יב, ט) דרשו חז"ל¹⁸ מנוחה זו שילה נחלה ירושלים. כי ירושלים היא בחינת יהודה ודוד המלך ע"ה שהיא בנין קבוע כמו שכתוב (יחזקאל ה, ה) ירושלים בין הגוים שמתיה. והיא חומה המבדלת בין ישראל לעמים. אכן בחינת משכן שילה הוא מקום שאין התנגדות האומות מגיע שם כלל וזהו בחינת השבת שנקרא מנוחה. וכתב ביוסף עלי עין שהוא למעלה מבחינת יצב גבולות עמים שאין מגע נכרי שם כלל לכן נקרא מנוחה. לכן לא היה בקביעות רק לפי שעה כנ"ל:

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHALASHON